

Pax Ottomana

İçeriği Yazan: [Alphan TELEK](#) [1] Zaman: Salı, 29/06/2010 - 12:30

Türkiye ve Ortadoğu halkları için ölü doğmuş bir hareket ve akımla gündemimiz yine meşgul ediliyor. Son yıllarda iç ve dış siyaset kulislerinde Yeni Osmanlıcılık'ın adı anılır oldu ve bu doğrultuda söylemler, haritalar, planlar ortaya çıktı. Bunlardan en çok ses getireni CIA'ye yakınlığıyla bilinen **Stratfor** düşünce kuruluşundan **George Friedman**'in gelecek 100 yıl öngörülerini ve 2050'ye ait Ortadoğu haritalarıdır. Bu haritalara göre Türkiye'nin bugünkü sınırları Osmanlı'nın sahip olduğu eski sınırlara çekiliyor. **George Friedman**'in öngörülerini kendi ağzından anlattığı bir yazıyı ekte verdim. Ayrıca **Friedman**'in bununla ilgili bir kitabının kapağını da ekte göstermiş bulunuyorum. Friedman için 'Gölge CIA' diyenlerin sayısı az olmamakla birlikte kendisi ABD dış politikalarında bir danışman konumunda. CIA merkezlerinden çıkan bu tür haritaların amaçlı olarak sızdırıldığını ve amacının kamuoyunu atılacak ileri adımlara hazırlamak olduğunu düşünüyorum. **Stratfor** düşünce kuruluşu *Yeni Türkiye* haritasını ABD tam da Afganistan'da yardıma muhtaçken ve Irak'ta batağa saplandığı anlaşıldıktan sonra ortaya koydu. Öte yandan ABD'nin bu işgallerle dünya çapında yarattığı büyük öfke ve ekonomik krizin sorumlusu olması durumunu da göz ardı etmemek gerekir. Bütün bunlar düşünce kuruluşlarında yani dünya

politikalarının yazılıp çizildiği yerlerde Büyük Ortadoğu Projesi'nin sonlanıp sonlanmadığı ile alakalı soruları gündeme getirdi. BOP, ABD'nin son dönemdeki uzun vadeli en önemli projelerinden biri. Bu iki projenin de haritalarını ekte göstermek istedim.

Birinde Türkiye'nin daha da küçüldüğü diğerinde ise büyüdüğü görülüyor; ancak temel mesele fiziki şartlar değil planların arkasındaki özsel gayeler. Planların aynı merkezlerden çıkışı ve yaşananlar bizi bir sonuca götürüyor: Yeni Osmanlıcılık. Büyük Türkiye'yi değil Büyük ABD ve İsrail'i hedeflemektedir. BOP'un temelinde ABD'nin sömürü düzeninin sürdürülebilirliği ve İsrail'in yaşayabilirliğini artırma düşüncesi yer almaktadır, fakat bu projenin teoriden pratiğe geçtiği Ortadoğu topraklarında kanla ve nefretle karşılanması, Irak halkının direnişi, ABD ve İsrail'in karşılaştığı diğer güçlükler ABD'yi Büyük Ortadoğu Projesini yeni bir öze değil yeni bir biçimle sunmaya zorlamıştır. Yeni Pax Ottomana diyebileceğimiz Yeni Osmanlıcılık görünüş itibarıyla kaynağını bu topraklardan almış gibi görünüyordu. Dolayısıyla Ortadoğu'nun, ABD ve İsrail'e muhalif güçleri Hamas ve İran tarafından da kabul görebilirdi. Daha da önemlisi kızgın Türk, Arap, Kürt topluluklarını yeniden kazanabilmenin ve kontrol edebilmenin bir yolu olabilirdi. Düşmanlarını BOP ile düzlemeyi deneyen ABD bunu yeni bir biçimle yapmayı ve onları kontrol mekanizması altında tutabileceği Yeni Osmanlıcılığı ortaya koydu. Dünyanın geçirmekte olduğu son ekonomik kriz ve toplumların anti Amerikan tutumu ve psikolojileri ABD'nin doğrudan adımlarının önünde büyük engellerdir. Bundan başka, ABD'nin özellikle güney kesiminin yoğun sömürsü bir iç isyana sebebiyet verebilirdi ama tam bu şüphelerin artmaya başladığı bir zamanda güneyli siyah kardeşlerinin, sözde, arasından çıkmış bir siyahî ABD'nin başına geçirildi. Sadece bu bile ABD'nin toplumsal psikoloji üstünde görüntüsel oynamalar yapmayı sevdiğini, metot olarak benimsediğini gösteriyor. **Öyleyse ABD'nin Ortadoğu'daki planlarını devam ettirebilecek olan Yeni Osmanlıcılıktır. Bu projenin şu ana kadar kamuoyu nezdinde iyi işlediğini Türkiye'nin Ortadoğu ülkelerinde ve Filistin'de artan popülaritesinden ve etkisinden çıkarabiliyoruz.**

PAX AMERICANA

ABD, 90'lı yıllarla birlikte Roma İmparatorluğunun uyguladığı bir politikayı benimser oldu. Roma, Pax Romana'yı uyguluyordu ve bu politika Roma Barışı anlamına geliyordu. İmparatorluğa düşman ülke ve yapılar bu politika'nın öngördüğü askeri bastırma yoluyla Roma sistemine katılıyordu. Böylece dünya barışı sağlanıyordu ama bu barış haraca dayalı (tributer state) Roma'nın üst sınıflarını kalkındırmaktan başka bir işe yaramıyor halkı ise bir köle olarak kullanıyordu. Roma ekonomisinin tarıma ama daha da önemlisi köle ticaretine Roma bir imparatorluk kurmuştu ve bunu sürdürebilmesinin tek yolu politik alternatiflerini ya da muhaliflerini ortadan kaldırmasıydı işte bu Pax Romana politikasıdır. Osmanlının da benzer şekilde politikası olduğunu ve iç ya da dış alternatiflerini bu yolla ortadan kaldırdığını biliyoruz. Her şey daha fazla güç ve bu gücün devam ettirebilmesi içindi. Roma ve Osmanlı politikalarının benzerliği günümüzde Amerikalıları etkilemiştir. Her ne kadar ABD'nin yaptıklarını emperyalizm olarak adlandırsak da bunu bugün Pax Americana olarak da adlandırabiliyoruz. Sovyetlerin yıkılışıyla bi-polar world dediğimiz iki kutuplu dünya yıkıldı ve ABD'nin dünya imparatorluğu önünde ciddi bir engel kalmadı. Pax Americana'ya göre dünya barışı için ABD'nin düşmanlarının ortadan kaldırılması elzemdi. Bunu gerçekleştirebilmek için ise ABD etki ve kontrol alanını genişletmek esastı. 11 Eylül saldırılarının gerçekleşmesi ABD'nin Ortadoğu ve Orta Asya'ya askeri müdahalelerine ve işgallerine meşruiyet kazandırdı. Tarihte

tesadüflerin varlığı yadsınamaz ancak 11 Eylül saldırılarının Bush yönetimi gibi savaş yanlısı, aşırı muhafazakar, birikimsiz ve emperyalist amaçların ortaya çıktığı bir döneme denk gelmesini hep şüpheyle karşıladım. ABD'nin Şer Ekseninde olduğunu ilan ettiği ülkelere saldırması geleceğin dünyasının stratejik merkezi Afganistan ile başladı Irak ile devam etti. Bölgeye ABD askeri geldi. Afganistan'da ve Irak'ta üs kurdular. Bölgeye hakim olmanın dünya imparatorluğunu devam ettirebilmenin sine qua non (olmazsa olmaz) şartı olduğunu anladılar. Siyasi, ekonomik ve kültürel anlamda Pax Americana hızla ilerledi. Bunları bir süre sonra Büyük Ortadoğu Projesi adı altında resmettiler. Projenin adı Ortadoğu halkları için yine cezbediciydi fakat proje ABD'nin yanlış ve aşırı adımları yüzünden toplum nezdinde başarısız oldu. Bugünlerde ise Pax Americana'nın en önemli amacı BOP'un sürdürülmesi eşdeğer bir başka projeye kaldı: Yeni Osmanlıcılığa.

Aslında bu Türkiye'ye biçilen ilk rol değildi. Sovyetlerin yıkılmasıyla Orta Asya'da meydana gelen otorite boşluğunu doldurabilecek proje ihtiyacı ortaya çıkmıştı. Afganistan her daim ABD ve emperyalist güçler tarafından önem taşımıştır. Buranın kontrolünün Türkler tarafından sağlanabileceği görüşü ortaya atıldı. Öyle ya Osmanlı bir zamanlar bu toprakları yönetmişti şimdi de bu önemli ve birikimi olan yönetim anlayışı bu toprakları ABD adına yönetebilirdi. Cumhurbaşkanı Turgut Özal başkanlığındaki heyet Orta Asya gezisine çıktı. Büyük Türkiye konuşulmaya başlandı. Kulislerdeki Büyük ve emperyalist Türkiye söylemleri arttı ancak Özal'ın Orta Asya gezisi gösterdi ki Türkiye Orta Asya ile hiçbir bağı kalmamış olan bir ülkeydi sadece. Özal dişe dokunur bir bağlantı kuramadan döndü. Büyük Türkiye söylemleri birileri tarafından başlatıldığı gibi o birileri tarafından durduruldu. Türkiye istenen aday değildi. En azından bu anlaşılmıştı.

ORTADOĞU BİRLİĞİ

Bugünlerde ise ABD'nin bölgedeki çıkarlarını korumak Ortadoğu birliği adıyla gündemdeki yerini aldı. Bundan daha önemli olanı Bakan Davutoğlu'nun Kudüs'te namaz kılacağız söylemi, İsrail ile olan sanal gerginlik, Arap halkının bu tür manevralarla hazırlanışı da göz ardı edilmemeli. Bütün bunların Türk halkının gururunu okşamak için yapılmış bir iç seçim malzemesi olarak kullanıldığını söyleyebilirdim ancak CIA merkezli düşünce kuruluşlarının Yeni Osmanlı haritalarını ortaya koyması iç ve dış belirleyicilerin ortak bir düzlemde buluştuğunu gösteriyor. Buna göre Türkiye'den Lübnan'a kadar bir gümrüksüz geçiş söz konusu. Türkiye burjuvazisinin de istediği bir proje olduğundan kuşku duymuyorum fakat burada temel nokta Kuzey Irak gösterilmemiş. Buranın Türkiye için çok büyük bir iş hacmi olduğu biliniyor. Düşünün ki bir ülkeyi baştan kuran sizsiniz. Kazancınız ekonomik olarak inanılmaz olacaktır. Bu anlamda Kuzey Irak'ta kurulacak bir devleti en çok isteyen şüphesiz ki TUSİAD olacaktır. TUSİAD'ın son olarak Barzani'yle yaptığı görüşmeyi hatırlayınız. Öyleyse Pax Ottomana esas olarak olası Kürt devletine dayanıyor. Ortadoğu Birliği, dolayısıyla, Kürdistan'ı meşru hal getirecek bir projedir. Birlik kurulduktan sonra önemli olan Kürt devleti değil iki tarafın PKK'ya karşı ortak tavrıdır denecek. Bu yolda ise basına düşen görev kamuoyunu hazırlama, milliyetçi duyguları kullanarak Yeni Osmanlıcı anlayışı yerleştirmektir. Olası Kürt devletini ve Barzani'yi gerekli ve kaçınılmaz göstermeyi de buraya koyuyorum.

Sonuç olarak, ABD bölgedeki çıkarlarını kontrol altına alabilmek adına eski yemeği yeni tepsiyle sunmaktan başka bir şey yapmıyor. Plan her adımıyla Yeni Osmanlıcılık üzerinde ama Büyük Ortadoğu Projesi ve Pax Americana'yla bağlantılı gidiyor. Koşulları ve olası sonuçları en verimli şekilde değerlendirmenin kaçınılmaz olduğu

bir zaman dilimindeyiz. Halkın lehine çözümlerin ise sanıldığından fazla olduğunu düşünmenin önemli bir cesaret aşaması olduğunu düşünüyorum.

Alphan.Telek@PolitikaDergisi.com

Ek	Boyut
Büyük Ortadoğu Projesi.jpg [2]	137.43 KB
Yeni Osmanlı Haritası.jpg [3]	21.43 KB
Kitap kapağı.jpg [4]	33.99 KB

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [5]

Kaynak URL (19/04/2024 - 10:24 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/pax-ottomana>

Bağlantılar:

- [1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/alphan-telek>
[2] <http://politikadergisi.com/sites/default/files/Büyük Ortadoğu Projesi.jpg>
[3] <http://politikadergisi.com/sites/default/files/Yeni Osmanlı Haritası.jpg>
[4] <http://politikadergisi.com/sites/default/files/Kitap kapağı.jpg>
[5] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>